

Крук, велика птиця

Борис Грінченко

Жив собі колись на світі
Крук, велика птиця,
Звик собі він тихо жити,
Тим та сим живиться.

Всі птахи його у лісі
Дуже поважали,
Як збирались у громаду,
На покуть[1] пускали —

І питалися поради
Про діла у нього,
І всі крука шанували,
Як батька старого.

Жив би й жив собі любенько
Крук, велика птиця,
Якби раз не довелося
Із раком зустріться...

Був колись наш крук голодний,—
З ранку аж самого
Ані ріски ще у роті
Не було у нього.

Довго він літав у лісі
Та шугав степами
І надвечір сів, знемігшись.
Між очеретами.

Коли гляне — рак великий
В воду хоче лізти.
Крук до нього — хап у рота! —
Буде попоїсти!

Се на березі робилось
Долі під вербою;

Крук злетів та й сів на гілку
Саме над водою.

Бачить рак тоді, що лихо,
Та й ну мудрувати,
Як би тут обрятуватись,
Щоб не пропадати?

От подумав він та й каже:
"Ой вороне-брате!
Довелося батька й матір
Твоїх мені знати.

Ну, та й гарні ж були птиці,
Вже таких немає,
Що розумні вже, що добрі
Так хто його й знає!"

Крук те чує, слухать гарно,
Що рак батька славить.
Та: "Угу!" на те мугика,
Рота не роззявить.

Рак ізнову починає:
"Правду як сказати.
То твоїх ще довелося
І братів зазнати.

Удалися в батька діти!
А та й птиці ж гарні!
Що вже добрі, що розумні
Чисті та чупарні!"

Крук те чує, слухать гарно,
Що рак рідних славить,
Та: "Угу!" — на те мугика,
Рота не роззявить.

Рак же знову починає:
"Але що казати!
Хоч були брати і гарні,

Гарні батько й мати,

Та куди вже їм до тебе!
Вроди й не рівняти,
А за розум — тобі б треба
В лісі царювати!"

"Ага!" — скрикнув крук, зрадівши,
Та й роззявив рота,
А рак бульк тоді у воду —
Пропала робота!

А сороки білобокі
На вербі скакали,
Як те вздріли, полетіли
Та скрізь розказали.

З того часу вже минулась
І повага, й шана,
І на крука грима кожна
І галка погана.

З того часу, як в громаді
Стане крук навчати,
Зараз птаство: "Годі! Годі!
Навчись царювати!"

Так йому те прикро стане,
Хоч піти втопиться,
Тож замовкне й сяде збоку
Крук, велика птиця.

[1] Покуть — почесне місце в хаті під іконами.